

- 1098/1 - 89/90

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1989-1990

16 FEBRUARI 1990

WETSONTWERP betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke

ONTWERP
OPNIEUW GEWIJZIGD DOOR DE SENAAT (1)

HOOFDSTUK I

Voorafgaande bepalingen

Artikel 1

Buiten de beschermingsmaatregelen waarin deze wet voorziet, kunnen de diagnose en de behandeling van psychische stoornissen geen aanleiding geven tot enige vrijheidsbeperking, onverminderd de toepassing van de wet van 1 juli 1964 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en gewoontemisdadigers.

Art. 2

De beschermingsmaatregelen mogen, bij gebreke van enige andere geschikte behandeling, alleen getroffen worden ten aanzien van een geesteszieke indien zijn toestand zulks vereist, hetzij omdat hij zijn gezondheid en zijn veiligheid ernstig in gevaar brengt, hetzij omdat hij een ernstige bedreiging vormt voor andermans leven of integriteit.

De onaangepastheid aan de zedelijke, maatschappelijke, religieuze, politieke of andere waarden mag op zichzelf niet als een geestesziekte worden beschouwd.

(1) Zie :

Stukken van de Senaat :

733 (1988-1989) : Nr. 1.

— Nr. 2 : Verslag.

— Nrs. 3 tot 5 : Amendementen.

— Nr. 6 : Aanvullend verslag.

Handelingen van de Senaat :

14 en 15 februari 1990.

- 1098/1 - 89/90

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

16 FEVRIER 1990

PROJET DE LOI relatif à la protection de la personne des malades mentaux

PROJET
REAMENDE PAR LE SENAT (1)

CHAPITRE Ier

Dispositions préliminaires

Article 1er

Sauf les mesures de protection prévues par la présente loi, le diagnostic et le traitement des troubles psychiques ne peuvent donner lieu à aucune restriction de la liberté individuelle, sans préjudice de l'application de la loi du 1er juillet 1964 de défense sociale à l'égard des anormaux et des délinquants d'habitude.

Art. 2

Les mesures de protection ne peuvent être prises, à défaut de tout autre traitement approprié, à l'égard d'un malade mental, que si son état le requiert, soit qu'il mette gravement en péril sa santé et sa sécurité, soit qu'il constitue une menace grave pour la vie ou l'intégrité d'autrui.

L'inadaptation aux valeurs morales, sociales, religieuses, politiques ou autres, ne peut être en soi considérée comme une maladie mentale.

(1) Voir :

Documents du Sénat :

733 (1988-1989) : N° 1.

— N° 2 : Rapport.

— N°s 3 à 5 : Amendements.

— N° 6 : Rapport complémentaire.

Annales du Sénat :

14 et 15 février 1990.

Art. 3

Degene die zich vrij laat opnemen in een psychiatrische dienst, kan deze te allen tijde verlaten.

HOOFDSTUK II

Behandeling in een ziekenhuis

AFDELING 1

Opneming ter observatie

Art. 4

Wanneer de omstandigheden bepaald in artikel 2 zich voordoen, kan opneming ter observatie in een psychiatrische dienst bij rechterlijke beslissing worden gelast overeenkomstig de regels gesteld in de volgende artikelen.

ONDERAFDELING 1

Algemene bepalingen en rechtspleging

Art. 5

§ 1. Met het oog op een opneming ter observatie kan iedere belanghebbende een verzoekschrift indienen bij de vrederechter van de verblijfplaats of, bij gebreke daarvan, van de woonplaats van de zieke of bij gebreke daarvan nog bij de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt.

Dit verzoekschrift vermeldt, op straffe van nietigheid:

1. de dag, de maand en het jaar;
2. de naam, de voornaam, het beroep en de woonplaats van de verzoeker, alsook de graad van verwantschap of de aard van de betrekkingen die er bestaan tussen de verzoeker en de persoon wiens plaatsing ter observatie wordt gevraagd;
3. het onderwerp van de vordering en in het kort de gronden ervan;
4. de naam, de voornaam, de verblijf- of woonplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan, de plaats waar hij zich bevindt;
5. de aanwijzing van de rechter die ervan kennis moet nemen.

Het verzoekschrift moet, op straffe van nietigheid, worden ondertekend door de verzoeker of zijn advocaat.

Het verzoekschrift vermeldt bovendien, en voor zover mogelijk, de plaats en datum van geboorte van

Art. 3

La personne qui se fait librement admettre dans un service psychiatrique peut le quitter à tout moment.

CHAPITRE II

Du traitement en milieu hospitalier

SECTION 1re

De la mise en observation

Art. 4

Lorsque les circonstances prévues à l'article 2 sont réunies, une mise en observation dans un service psychiatrique peut être ordonnée par décision judiciaire selon les règles déterminées aux articles ci-après.

SOUS-SECTION 1re

Dispositions générales et procédure

Art. 5

§ 1er. En vue d'une mise en observation, toute personne intéressée peut adresser une requête écrite au juge de paix du lieu de la résidence, ou, à défaut, du lieu du domicile du malade ou, à défaut encore, au juge de paix du lieu où le malade se trouve.

Cette requête mentionne à peine de nullité:

1. les jour, mois et an;
2. les nom, prénom, profession et domicile du requérant ainsi que le degré de parenté ou la nature des relations qui existent entre le requérant et la personne dont la mise en observation est sollicitée;
3. l'objet de la demande et l'indication sommaire des motifs;
4. les nom, prénom, résidence ou domicile du malade ou, à défaut, le lieu où il se trouve;
5. la désignation du juge qui doit en connaître.

A peine de nullité, elle est signée par le requérant ou par son avocat.

La requête mentionne en outre, dans la mesure du possible, les lieu et date de naissance du malade ainsi

de zieke evenals, in voorkomend geval, de naam, de voornaam, de woonplaats en de hoedanigheid van zijn wettelijke vertegenwoordiger.

§ 2. Op straffe van niet-ontvankelijkheid van de vordering moet hieraan een omstandig geneeskundig verslag worden toegevoegd dat, op basis van een onderzoek dat ten hoogste vijftien dagen oud is, de gezondheidstoestand van de persoon wiens opneming ter observatie wordt gevraagd evenals de symptomen van de ziekte beschrijft en vaststelt dat is voldaan aan de voorwaarden bepaald in artikel 2.

Dit verslag mag niet worden opgesteld door een geneesheer die een bloed- of aanverwant van de zieke of van de verzoeker is of op enigerlei wijze verbonden is aan de psychiatrische dienst waar de zieke zich bevindt.

§ 3. De kennisgevingen of betekeningen aan de zieke zoals bepaald in deze wet die niet aan de persoon kunnen worden gedaan, geschieden aan de verblijfplaats of bij gebreke daarvan aan de woonplaats van de geadresseerde.

Art. 6

Indien de territoriale onbevoegdheid van de vrederechter duidelijk is, verwijst deze de vordering binnen vierentwintig uren na de indiening van het verzoekschrift, naar de bevoegde vrederechter.

De vrederechter kan verklaren dat de vordering kennelijk nietig of niet-ontvankelijk is bij een vonnis dat wordt uitgesproken binnen dezelfde termijn.

Art. 7

§ 1. Bij ontvangst van het verzoekschrift verzoekt de vrederechter de stafhouder van de Orde van advocaten of het bureau van consultatie en verdediging om onverwijld van ambtswege een advocaat aan te wijzen.

§ 2. Binnen vierentwintig uren na de indiening van het verzoekschrift bepaalt de vrederechter bij een zelfde beslissing de dag en het uur van zijn bezoek aan de persoon wiens opneming ter observatie wordt gevraagd en van de zitting.

Binnen dezelfde termijn geeft de griffier aan de zieke en, in voorkomend geval, aan diens wettelijke vertegenwoordiger bij gerechtsbrief kennis van het verzoekschrift.

De gerechtsbrief vermeldt de plaats, de dag en het uur van het bezoek van de vrederechter aan de zieke, alsook de plaats, de dag en het uur van de zitting.

De gerechtsbrief vermeldt de naam en het adres van de advocaat die ambtshalve is aangesteld zoals bepaald in § 1 van dit artikel. Hij vermeldt bovendien

que, le cas échéant, les nom, prénom, domicile et qualité de son représentant légal.

§ 2. Sous peine d'irrecevabilité de la demande, il sera joint à celle-ci un rapport médical circonstancié, décrivant, à la suite d'un examen datant de quinze jours au plus, l'état de santé de la personne dont la mise en observation est demandée ainsi que les symptômes de la maladie, et constatant que les conditions de l'article 2 sont réunies.

Ce rapport ne peut être établi par un médecin parent ou allié du malade ou du requérant, ou attaché à un titre quelconque au service psychiatrique où le malade se trouve.

§ 3. Les notifications ou significations au malade prévues par la présente loi qui ne peuvent être faites à personne ont lieu à la résidence ou, à défaut, au domicile du destinataire.

Art. 6

Si l'incompétence territoriale du juge de paix est évidente, celui-ci renvoie, dans les vingt-quatre heures du dépôt de la requête, la demande devant le juge de paix compétent.

Le juge de paix peut déclarer la demande manifestement nulle ou irrecevable par un jugement prononcé dans le même délai.

Art. 7

§ 1er. Dès la réception de la requête, le juge de paix demande au bâtonnier de l'Ordre des avocats ou au bureau de consultation et de défense la désignation d'office et sans délai d'un avocat.

§ 2. Le juge de paix fixe, dans les vingt-quatre heures du dépôt de la requête et par une seule décision, les jour et heure de sa visite à la personne dont la mise en observation est sollicitée et ceux de l'audience.

Dans le même délai, le greffier notifie, par pli judiciaire, la requête au malade et, le cas échéant, à son représentant légal.

Le pli judiciaire mentionne les lieu, jour et heure de la visite du juge de paix au malade, ainsi que les lieu, jour et heure de l'audience.

Le pli judiciaire mentionne les nom et adresse de l'avocat désigné d'office en vertu des dispositions du § 1er du présent article. Il mentionne en outre que le

dat de zieke het recht heeft een andere advocaat, een geneesheer-psychiater en een vertrouwenspersoon te kiezen.

De vrederechter kan zo nodig het bezoek en de zitting bepalen op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag en ambtshalve bevelen dat de kennisgeving bij gerechtsbrief wordt vervangen door een betekening door een gerechtsuurwaarder die hij daartoe aanwijst.

§ 3. Indien de zieke de naam van de door hem gekozen geneesheer-psychiater niet heeft medegedeeld aan de griffier, kan de vrederechter er een aanwijzen om de zieke bij te staan.

§ 4. De griffier geeft aan de verzoeker bij gerechtsbrief kennis van de beslissing van de vrederechter, bepaald in § 2.

Hij zendt een niet ondertekend afschrift van het verzoekschrift en deze beslissing aan de advocaten der partijen en, in voorkomend geval, aan de wettelijke vertegenwoordiger, de geneesheer-psychiater en de vertrouwenspersoon van de zieke.

§ 5. Op de vastgestelde dag en het vastgestelde uur hoort de vrederechter de zieke, alsmede alle andere personen die hij dienstig acht te horen, een en ander in aanwezigheid van de advocaat van de zieke.

Behoudens uitzonderlijke omstandigheden bezoekt hij de zieke op de plaats waar deze zich bevindt.

Hij verzamelt bovendien alle nuttige inlichtingen van medische of sociale aard.

Art. 8

§ 1. De zaak wordt in raadkamer behandeld, tenzij de zieke of zijn advocaat vragen dat dit niet gebeurt.

Na op de zitting alle partijen te hebben gehoord, doet de vrederechter bij omstandig gemotiveerd vonnis uitspraak in openbare zitting binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift.

§ 2. De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het vonnis, alsmede van de rechtsmiddelen waarover zij beschikken.

Hij zendt een niet ondertekend afschrift van het vonnis aan de raadslieden, aan de procureur des Konings en, in voorkomend geval, aan de wettelijke vertegenwoordiger, de geneesheer-psychiater en de vertrouwenspersoon van de zieke.

§ 3. Indien de vrederechter het verzoek inwilligt, wijst hij de psychiatrische dienst aan waarin de zieke ter observatie wordt opgenomen.

De griffier geeft bij gerechtsbrief kennis van het vonnis aan de directeur van de instelling waartoe de

malade a le droit de choisir un autre avocat, un médecin-psychiatre et une personne de confiance.

En cas de besoin, le juge de paix peut fixer la visite et l'audience à un samedi, un dimanche ou un jour férié légal et ordonner d'office que la notification prévue par pli judiciaire soit remplacée par une signification faite par un huissier de justice désigné par lui à cette fin.

§ 3. Si le malade n'a pas communiqué au greffier le nom d'un médecin-psychiatre de son choix, le juge de paix peut en désigner un pour assister le malade.

§ 4. Le greffier notifie au requérant, par pli judiciaire, la décision du juge de paix visée au § 2.

Il envoie une copie non signée de la requête et cette décision aux avocats des parties et, le cas échéant, au représentant légal, au médecin-psychiatre et à la personne de confiance du malade.

§ 5. Aux jour et heure fixés, le juge de paix entend le malade ainsi que toutes les autres personnes dont il estime l'audition utile. Ces audiences ont lieu en présence de l'avocat du malade.

Sauf circonstances exceptionnelles, il visite le malade à l'endroit où celui-ci se trouve.

Il recueille en outre tous les renseignements utiles d'ordre médical ou social.

Art. 8

§ 1er. Les débats ont lieu en chambre du conseil, sauf demande contraire du malade ou de son avocat.

Après avoir entendu toutes les parties à l'audience, le juge de paix statue en audience publique, par jugement motivé et circonstancié, dans les dix jours du dépôt de la requête.

§ 2. Par pli judiciaire, le greffier notifie le jugement aux parties et les informe des voies de recours dont elles disposent.

Il envoie une copie non signée du jugement aux conseils, au procureur du Roi et, le cas échéant, au représentant légal, au médecin-psychiatre et à la personne de confiance du malade.

§ 3. S'il fait droit à la demande, le juge de paix désigne le service psychiatrique dans lequel le malade sera mis en observation.

Le greffier notifie, par pli judiciaire, le jugement au directeur de l'établissement auquel appartient le ser-

aangewezen psychiatrische dienst behoort, verder in deze wet de directeur van de instelling genoemd.

Onmiddellijk na de kennisgeving treft deze alle nodige maatregelen voor de opnemings- en observatie van de zieke.

De procureur des Konings vervolgt de tenuitvoerlegging van het vonnis op de door de Koning bepaalde wijze.

ONDERAFDELING 2

Dringendheid

Art. 9

In spoedeisende gevallen kan de procureur des Konings van de plaats waar de zieke zich bevindt, beslissen dat deze ter observatie zal worden opgenomen in de psychiatrische dienst die hij aanwijst.

De procureur des Konings treedt op, hetzij ambtshalve na het schriftelijk advies van een door hem aangewezen geneesheer, hetzij op schriftelijk verzoek van een belanghebbende, welk verzoek vergezeld moet gaan van het in artikel 5 bedoelde verslag.

Het advies of het verslag moeten het spoedeisend karakter aantonen.

De procureur des Konings geeft kennis van zijn beslissing aan de directeur van de instelling. De wijze waarop de beslissing van de procureur des Konings wordt uitgevoerd, wordt bij koninklijk besluit geregeld.

Binnen vierentwintig uren na zijn beslissing geeft de procureur des Konings daarvan kennis aan de vrederechter van de verblijfplaats, of bij gebreke daarvan, van de woonplaats of, bij gebreke daarvan nog aan de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt en dient bij hem het verzoekschrift in, bedoeld in artikel 5.

Binnen dezelfde termijn geeft de procureur des Konings van zijn beslissing en van zijn verzoekschrift kennis aan de zieke en, in voorkomend geval, aan diens wettelijke vertegenwoordiger, aan de persoon bij wie de zieke verblijft en, in voorkomend geval, aan de belanghebbende die de procureur des Konings hierom heeft verzocht.

De procedure bepaald in de artikelen 6, 7 en 8 is mede van toepassing.

Indien de procureur des Konings het in het vijfde lid bedoelde verzoekschrift niet binnen vierentwintig uren heeft ingediend of indien de vrederechter geen beslissing heeft genomen binnen de termijn bepaald in artikel 8, vervalt de door de procureur des Konings getroffen maatregel.

vice psychiatrique désigné, dénommé ci-après le directeur de l'établissement.

Dès la notification, celui-ci prend toutes les dispositions nécessaires pour le placement du malade en observation.

Le procureur du Roi poursuivra l'exécution du jugement suivant les modalités définies par le Roi.

SOUS-SECTION 2

De l'urgence

Art. 9

En cas d'urgence, le procureur du Roi du lieu où le malade se trouve, peut décider que celui-ci sera mis en observation dans le service psychiatrique qu'il désigne.

Le procureur du Roi se saisit soit d'office, après avis écrit d'un médecin désigné par lui, soit à la demande écrite d'une personne intéressée, demande qui sera accompagnée du rapport visé à l'article 5.

L'urgence doit ressortir dudit avis ou rapport.

Le procureur du Roi notifie sa décision au directeur de l'établissement. Les modalités d'exécution de la décision du procureur du Roi seront réglées par arrêté royal.

Dans les vingt-quatre heures de sa décision, le procureur du Roi en avise le juge de paix de la résidence, ou à défaut, du domicile du malade ou, à défaut encore le juge de paix du lieu où le malade se trouve et lui adresse la requête écrite visée à l'article 5.

Dans le même délai, le procureur du Roi donne connaissance de sa décision et de sa requête écrite au malade et, le cas échéant, à son représentant légal, à la personne chez qui le malade réside, et, le cas échéant, à la personne qui a saisi le procureur Roi.

La procédure prévue aux articles 6, 7 et 8 est applicable.

Si le procureur du Roi n'a pas adressé dans les vingt-quatre heures la requête visée au cinquième alinéa du présent article ou si le juge de paix n'a pas pris de décision dans le délai prévu à l'article 8, la mesure prise par le procureur du Roi prend fin.

ONDERAFDELING 3

Modaliteiten, duur en einde van de opneming ter observatie

Art. 10

De directeur van de instelling schrijft de zieke in een register in; daarin worden vermeld zijn identiteit, elke opneming, elk verlof of ontslag, de beslissingen betreffende de beschermingsmaatregelen die te zijnen aanzien worden genomen en de personen die met toepassing van artikel 7 zijn aangewezen of gekozen.

De Koning bepaalt de wijze waarop het register bedoeld in het eerste lid moet worden bijgehouden.

Art. 11

De observatie mag niet langer duren dan veertig dagen. Gedurende deze periode wordt de zieke bewaakt, grondig onderzocht en behandeld met inachtneming van de beperkte duur van de maatregel.

Zij sluit niet uit dat, op grond van een beslissing van een geneesheer van de dienst en onder diens gezag en verantwoordelijkheid, de zieke voor beperkte tijd, alleen of onder begeleiding, kan uitgaan, noch dat hij, deeltijds, in de instelling verblijft overdag of 's nachts.

Art. 12

De observatie loopt ten einde vóór het verstrijken van de termijn van de veertig dagen, indien dat wordt beslist door:

1. Hetzij de vrederechter die de beslissing tot opneming ter observatie heeft genomen.

Het vonnis wordt gewezen op verzoek van de zieke of van enig belanghebbende.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing tenzij het verzoek kennelijk ongegrond is en geen enkel nieuw betekenisvol element bevat; het advies van de geneesheer-diensthofd wordt steeds gevraagd.

2. Hetzij de procureur des Konings die de beslissing tot opneming ter observatie heeft genomen, zolang de vrederechter niet heeft beslist. Hij brengt de in artikel 9 bedoelde personen hiervan op de hoogte en deelt aan de vrederechter en aan deze personen mee of hij afziet van zijn vordering.

3. Hetzij de geneesheer-diensthofd die in een gemotiveerd verslag vaststelt dat de toestand van de zieke deze maatregel niet langer rechtvaardigt. Hij deelt zulks mee aan de zieke en aan de directeur van de instelling. Deze laatste verwittigt de magistrat die de beslissing genomen heeft, de vrederechter voor wie de zaak aanhangig is, de procureur des Konings, evenals de persoon die de opneming ter observatie heeft gevraagd.

SOUS-SECTION 3

Des modalités, de la durée et de la fin de la mise en observation

Art. 10

Le directeur de l'établissement inscrit le malade dans un registre, dans lequel il mentionne son identité, ses admissions et sorties, les décisions relatives aux mesures de protection dont il fait l'objet et les personnes désignées ou choisies en application de l'article 7.

Le Roi détermine les modalités de la tenue du registre visé à l'alinéa premier.

Art. 11

La mise en observation ne peut dépasser quarante jours. Pendant cette période, le malade est surveillé, examiné de façon approfondie et traité en tenant compte de la durée limitée de la mesure.

Elle n'exclut pas, conformément à la décision et sous l'autorité et la responsabilité d'un médecin du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni un séjour à temps partiel, de jour ou de nuit, dans l'établissement.

Art. 12

La mise en observation prend fin avant l'expiration du délai de quarante jours lorsqu'en décide ainsi:

1. Soit le juge de paix qui a décidé la mise en observation.

Le jugement est rendu à la demande du malade ou de tout intéressé.

Les articles 7 et 8 sont applicables à moins que la requête ne soit manifestement mal fondée et qu'elle ne contienne aucun élément nouveau significatif; l'avis du médecin-chef de service est toujours demandé.

2. Soit le procureur du Roi qui a décidé la mise en observation, tant que le juge de paix n'a pas statué. Il en informe les personnes visées à l'article 9, et fait savoir au juge de paix et aux mêmes personnes s'il se désiste de sa demande.

3. Soit le médecin-chef de service qui constate dans un rapport motivé que l'état du malade ne justifie plus cette mesure. Il en informe le malade et le directeur de l'établissement. Ce dernier avertit le magistrat qui a pris la décision, le juge de paix saisi, le procureur du Roi, ainsi que la personne qui a demandé la mise en observation.

De vonnissen en beslissingen vermeld in dit artikel zijn niet vatbaar voor enig rechtsmiddel, uitgezonderd de vonnissen die het verzoek kennelijk ongegrond verklaren.

AFDELING 2

Verder verblijf

ONDERAFDELING 1

Algemene bepalingen

Art. 13

Indien de toestand van de zieke zijn verder verblijf in de instelling na het verstrijken van de observatieperiode vereist, zendt de directeur van de instelling, ten minste vijftien dagen vóór het verstrijken van de termijn bepaald voor de opnemings- en observatie, aan de vrederechter een omstandig verslag van de geneesheer-diensthooft dat de noodzaak van verder verblijf bevestigt.

De artikelen 7 en 8 zijn mede van toepassing.

De vrederechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

Hij stelt de duur vast van het verder verblijf, die twee jaar niet te boven mag gaan.

Wanneer de zieke het schriftelijk advies van een geneesheer van zijn keuze heeft overgelegd en dit advies verschilt van dat van de geneesheer-diensthooft, hoort de rechter, in tegenwoordigheid van de advocaat van de zieke, de geneesheren op tegenspraak.

Art. 14

Na afloop van het verder verblijf ontslaat de directeur van de instelling de zieke, behalve indien, met toepassing van artikel 13, is gevonnen dat hij voor een nieuwe periode van ten hoogste twee jaar in de instelling zal worden gehouden.

Art. 15

Gedurende het verder verblijf wordt de zieke bewaakt en behandeld. Dit sluit niet uit dat, op grond van de beslissing van een geneesheer van de dienst en onder diens gezag en verantwoordelijkheid, de zieke voor beperkte tijd, alleen of onder begeleiding, kan uitgaan, noch dat hij, deeltijds, in de instelling verblijft overdag of 's nachts, noch dat hij met zijn instemming beroepsarbeid verricht buiten de dienst.

Les jugements et décisions visés au présent article ne sont pas susceptibles de recours, à l'exception des jugements ayant déclaré la requête manifestement mal fondée.

SECTION 2

Du maintien

SOUS-SECTION 1re

Dispositions générales

Art. 13

Si l'état du malade justifie le maintien de son hospitalisation au terme de la période d'observation, le directeur de l'établissement transmet au juge de paix, quinze jours au moins avant l'expiration du délai fixé pour la mise en observation, un rapport circonstancié du médecin-chef attestant la nécessité du maintien de l'hospitalisation.

Les articles 7 et 8 sont applicables.

Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Il fixe la durée du maintien, qui ne peut dépasser deux ans.

Lorsque le malade a produit l'avis écrit d'un médecin de son choix et que cet avis diverge de celui du médecin-chef de service, le juge entend les médecins contradictoirement en présence de l'avocat du malade.

Art. 14

Au terme du maintien, le directeur de l'établissement laisse sortir le malade, sauf si, en application de la procédure de l'article 13, il a été jugé que l'hospitalisation sera maintenue pour une nouvelle période qui ne peut dépasser deux ans.

Art. 15

Pendant le maintien, le malade est surveillé et traité. Le maintien n'exclut pas, conformément à la décision et sous l'autorité et la responsabilité d'un médecin du service, des sorties de durée limitée du malade, seul ou accompagné, ni un séjour, à temps partiel, de jour ou de nuit, dans l'établissement, ni qu'il exerce avec son consentement une activité professionnelle en dehors du service.

ONDERAFDELING 2

Nazorg

Art. 16

Gedurende het verder verblijf kan de geneesheer-diensthoofd te allen tijde, in een gemotiveerd verslag en met instemming van de zieke, een beslissing nemen tot nazorg buiten de instelling, onder bepaling van de voorwaarden inzake verblijfplaats, geneeskundige behandeling of maatschappelijke hulpverlening. Tijdens de nazorg, die ten hoogste één jaar mag duren, blijft de maatregel van verder verblijf gehandhaafd.

De geneesheer brengt zijn beslissing ter kennis van de zieke en van de directeur van de instelling, die haar meedeelt aan de vrederechter.

Deze laatste laat deze beslissing ter kennis brengen van de personen aan wie kennis is gegeven van de beslissing tot verder verblijf en geeft hiervan bericht aan de personen of overheidsorganen aan wie deze beslissing is meegedeeld.

Art. 17

Gedurende de nazorg kan de geneesheer-diensthoofd te allen tijde:

1° de nazorg doen eindigen indien hij oordeelt dat de toestand van de zieke het toelaat;

2° besluiten dat de zieke opnieuw in de dienst zal worden opgenomen omdat zijn geestestoestand zulks vereist of omdat de voorwaarden van de nazorg niet in acht worden genomen. In dat geval zijn de bepalingen van het tweede en derde lid van het vorige artikel mede van toepassing.

ONDERAFDELING 3

Overbrenging naar een andere dienst

Art. 18

§ 1. Gedurende het verder verblijf kan de zieke, met het oog op een meer geschikte behandeling, naar een andere psychiatrische dienst worden overgebracht.

De beslissing wordt genomen door de geneesheer-diensthoofd in overeenstemming met de geneesheer-diensthoofd van de andere dienst, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek van enige belanghebbende, hetzij op verzoek van een bevoegde geneesheer-inspecteur van de psychiatrische diensten.

De geneesheer deelt zijn beslissing mee aan de zieke en wijst er hem op dat hij hiertegen verzet kan doen. Hij deelt ze ook mee aan de vrederechter, aan de pro-

SOUS-SECTION 2

De la postcure

Art. 16

Pendant le maintien, le médecin-chef de service peut décider à tout moment, avec l'accord du malade et dans un rapport motivé, une postcure en dehors de l'établissement, en précisant les conditions de résidence, de traitement médical ou d'aide sociale. Pendant cette postcure, qui a une durée maximale d'un an, la mesure de maintien subsiste.

Le médecin informe de sa décision le malade et le directeur de l'établissement, qui la communique au juge de paix.

Ce dernier la fait notifier aux personnes auxquelles a été notifiée la décision de maintien et en informe les personnes ou autorités à qui cette décision a été communiquée.

Art. 17

Pendant la postcure, le médecin-chef de service peut à tout moment:

1° mettre fin à la postcure s'il estime que l'état du malade le permet;

2° décider la réadmission du malade dans le service si son état mental l'exige ou si les conditions de la postcure ne sont pas respectées. Dans ce cas, les dispositions des deuxième et troisième alinéas de l'article précédent sont applicables.

SOUS-SECTION 3

Du transfert à un autre service

Art. 18

§ 1er. Durant le maintien, le malade peut, en vue d'un traitement plus approprié, être transféré dans un autre service psychiatrique.

La décision est prise par le médecin-chef de service, en accord avec le médecin-chef de l'autre service, soit d'initiative, soit à la demande de tout intéressé, soit à la demande d'un médecin-inspecteur compétent des services psychiatriques.

Le médecin informe de sa décision le malade en lui indiquant qu'il peut former opposition. Il en informe également le juge de paix, le procureur du Roi ainsi

cureur des Konings evenals aan de directeur van de instelling; deze brengt de beslissing van de geneesheer-diensthooft per aangetekende brief ter kennis van de wettelijke vertegenwoordiger van de zieke, van de advocaat en, in voorkomend geval, van de geneesheer en de vertrouwenspersoon die de zieke heeft gekozen, evenals van de persoon die de opname ter observatie heeft gevraagd.

§ 2. De zieke, zijn wettelijke vertegenwoordiger, zijn advocaat of zijn geneesheer, evenals de verzoeker kunnen zich, binnen acht dagen na de toezending van de aangetekende brief, verzetten tegen de beslissing waarbij de overbrenging wordt gelast of geweigerd. Het verzet wordt gedaan bij verzoekschrift neergelegd ter griffie van het vrederecht waar tot de maatregel werd besloten. De vrederechter behandelt het verzoek en doet uitspraak op de wijze bepaald in de laatste vier leden van artikel 13.

De uitvoering van de beslissing tot overbrenging wordt opgeschort gedurende de termijn van acht dagen en gedurende het verzet. De artikelen 10 en 15 zijn mede van toepassing.

ONDERAFDELING 4

Einde van het verblijf

Art. 19

§ 1. De geneesheer-diensthooft kan, uit eigen beweging of op verzoek van enige belanghebbende, beslissen dat het verder verblijf niet langer nodig is in een gemotiveerd verslag waarin hij vaststelt dat de toestand van de zieke deze maatregel niet langer rechtvaardigt.

§ 2. De beslissing bedoeld in artikel 17, 1°, brengt de opheffing van de maatregel van verder verblijf mee.

De maatregel van verder verblijf wordt eveneens opgeheven indien binnen één jaar nazorg niet tot wederopneming is besloten.

§ 3. De geneesheer-diensthooft deelt zijn beslissing mede aan de zieke, de procureur des Konings en aan de directeur van de instelling.

Deze laatste verwittigt per aangetekende brief de magistraat die de beslissing genomen heeft, de vrederechter voor wie de zaak aanhangig is, evenals de persoon die de opname ter observatie heeft gevraagd.

§ 4. De beslissing waarmee aan de beschermingsmaatregel een einde wordt gemaakt, wordt onmiddellijk uitgevoerd.

que le directeur de l'établissement; ce dernier communique par pli recommandé la décision du médecin-chef de service au représentant légal du malade, à l'avocat et, le cas échéant, au médecin et à la personne de confiance choisis par le malade, ainsi qu'à la personne qui a demandé la mise en observation.

§ 2. Le malade, son représentant légal, son avocat ou son médecin, ainsi que le demandeur peuvent, dans les huit jours de l'envoi de la lettre recommandée, s'opposer à la décision ordonnant ou refusant le transfert. L'opposition est formée par requête écrite déposée au greffe de la justice de paix où a été prononcée la mesure. Le juge de paix instruit la demande et statue dans les conditions prévues aux quatre derniers alinéas de l'article 13.

L'exécution de la décision de transfert est suspendue pendant le délai de huit jours et pendant la procédure d'opposition. Les articles 10 et 15 sont applicables.

SOUS-SECTION 4

De la fin du maintien

Art. 19

§ 1er. D'initiative ou à la demande de tout intéressé, le médecin-chef de service peut, dans un rapport motivé constatant que l'état du malade ne justifie plus cette mesure, décider qu'il n'y a plus lieu au maintien.

§ 2. La décision prévue à l'article 17, 1°, entraîne la levée de la mesure de maintien.

La mesure de maintien est également levée si aucune réadmission n'a été décidée dans un délai d'un an de postcure.

§ 3. Le médecin-chef de service informe de sa décision le malade, le procureur du Roi et le directeur de l'établissement.

Ce dernier avertit par lettre recommandée le magistrat qui a pris la décision et le juge de paix saisi, ainsi que la personne qui a demandé la mise en observation.

§ 4. La décision par laquelle il est mis fin à la mesure de protection est immédiatement exécutée.

Art. 20

De persoon die de opnemings- en observatie heeft gevraagd, kan, binnen vijf dagen na de toezending van de aangetekende brief waarin hem wordt medegedeeld dat de geneesheer-diensthooft het verder verblijf niet langer nodig acht, tegen die beslissing verzet doen, bij verzoekschrift gericht tot de bevoegde vrederechter.

De tussenkomst van een advocaat, overeenkomstig artikel 7, § 1, is verplicht. In de oproeping van de zieke wordt vermeld dat hij het recht heeft een andere advocaat te kiezen.

De vrederechter behandelt het verzoek op tegenspraak en doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

Art. 21

Zodra het verder verblijf beëindigd is, worden de minderjarige of de onbekwaamverklarde opnieuw toevertrouwd aan de persoon onder wiens gezag zij waren geplaatst.

Op verzoek van de geneesheer-diensthooft of van enige belanghebbende kan de vrederechter de zieke in diens belang toevertrouwen aan een andere persoon, na het advies te hebben ingewonnen van de procureur des Konings en na de wettelijke vertegenwoordiger te hebben gehoord. Deze beslissing blijft van kracht tot ze door de vrederechter wordt ingetrokken.

Van die beslissing wordt bij gerechtsbrief kennis gegeven aan de verzoeker, aan de zieke en aan zijn wettelijke vertegenwoordiger; en aan de persoon onder wiens gezag hij wordt geplaatst; zij wordt medegedeeld aan de procureur des Konings en aan de vrederechter in wiens rechtsgebied de zieke is ingeschreven in het bevolkings- of vreemdelingenregister.

Voor de personen die ter beschikking van de regering zijn gesteld met toepassing van artikel 40 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, blijft die terbeschikkingstelling gehandhaafd.

ONDERAFDELING 5

Herziening

Art. 22

Wanneer de beslissing bedoeld in artikel 13 definitief is, kan de vrederechter, hetzij ambtshalve, hetzij op verzoek van de zieke of van enige belanghebbende, te allen tijde tot herziening daarvan overgaan.

Het verzoek moet worden gesteund door een verklaring van een geneesheer.

Art. 20

Dans les cinq jours de l'envoi de la lettre recommandée communiquant la décision par laquelle le médecin-chef de service met fin au maintien, la personne qui a demandé la mise en observation peut former opposition à cette décision, par requête adressée au juge de paix compétent.

L'intervention d'un avocat, conformément aux dispositions de l'article 7, § 1er, est obligatoire. La convocation du malade mentionne qu'il a le droit de choisir un autre avocat.

Le juge de paix instruit la demande contradictoirement et statue toutes affaires cessantes.

Art. 21

Dès la fin de la mesure de maintien, le mineur ou l'interdit sont à nouveau confiés à la personne sous l'autorité de laquelle ils étaient placés.

Sur demande du médecin-chef de service ou de tout intéressé, le juge de paix peut, après avoir pris l'avis du procureur du Roi et entendu le représentant légal du malade, confier celui-ci, dans son intérêt, à toute autre personne. Cette décision reste d'application jusqu'à ce que le juge de paix la rapporte.

Cette décision est notifiée par pli judiciaire au demandeur, au malade et à son représentant légal; et à la personne sous l'autorité de laquelle il est placé; elle est portée à la connaissance du procureur du Roi et du juge de paix dans le ressort duquel le malade est inscrit au registre de la population ou à celui des étrangers.

Les personnes mises à la disposition du gouvernement en application de l'article 40 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse, restent sous le coup de cette mesure.

SOUS-SECTION 5

De la révision

Art. 22

Lorsque la décision visée à l'article 13 est définitive, le juge de paix peut, à tout moment, procéder à sa révision, soit d'office, soit à la demande du malade ou de tout intéressé.

La demande doit être étayée par une déclaration d'un médecin.

De persoon die de opnemingsmaatregel ter observatie heeft gevraagd, wordt bij gerechtsbrief in de zaak betrokken met een uitnodiging om te verschijnen.

De vrederechter wint het advies in van de geneesheer-diensthooft en neemt onverwijld een beslissing op tegenspraak met toepassing van artikel 20, tweede lid.

HOOFDSTUK III

Verpleging in een gezin

Art. 23

Wanneer beschermingsmaatregelen noodzakelijk blijken, maar de toestand van de geesteszieke en de omstandigheden niettemin verpleging in een gezin toelaten, kan te dien einde iedere belanghebbende een verzoekschrift overeenkomstig artikel 5 indienen bij de vrederechter van de verblijfplaats of, bij gebreke daarvan, van de woonplaats van de zieke of, bij gebreke daarvan nog, bij de vrederechter van de plaats waar de zieke zich bevindt.

De vordering wordt behandeld overeenkomstig de artikelen 6 en 7.

Art. 24

§ 1. Binnen tien dagen na de indiening van het verzoekschrift, doet de vrederechter uitspraak bij een omstandig gemotiveerd vonnis.

Indien hij het verzoek inwilligt, geeft hij opdracht aan een bepaalde persoon de zieke te bewaken en aan een geneesheer de zieke te behandelen.

Deze maatregel geldt voor een termijn van maximum veertig dagen.

§ 2. De procedure bepaald in artikel 8, § 2, is mede van toepassing.

Art. 25

Indien de toestand van de zieke zijn verder verblijf in het gezin na het verstrijken van de termijn van veertig dagen vereist, zendt de geneesheer die belast werd met de behandeling, ten minste vijftien dagen vóór het verstrijken van die termijn, aan de vrederechter die de beschermingsmaatregel heeft bevolen, een omstandig verslag dat de noodzaak van verder verblijf bevestigt.

De vrederechter doet uitspraak bij voorrang boven alle andere zaken.

Hij stelt de duur vast van het verder verblijf, die twee jaar niet te boven mag gaan.

La personne qui a demandé la mise en observation est appelée à la cause par notification sous pli judiciaire avec invitation à comparaître.

Le juge de paix prend l'avis du médecin-chef de service et statue contradictoirement et sous le bénéfice de l'urgence et de l'application de l'article 20, deuxième alinéa.

CHAPITRE III

Des soins en milieu familial

Art. 23

Lorsque des mesures de protection s'avèrent nécessaires, mais que l'état d'un malade mental et les circonstances permettent néanmoins de le soigner dans une famille, tout intéressé peut présenter, à cet effet, conformément à l'article 5, une requête au juge de paix de la résidence, ou à défaut, du domicile, ou à défaut encore, au juge de paix du lieu où celui-ci se trouve.

La demande est instruite conformément aux dispositions des articles 6 et 7.

Art. 24

§ 1er. Dans les dix jours de la présentation de la requête, le juge de paix statue par un jugement motivé et circonstancié.

S'il fait droit à la demande, il donne mission à une personne déterminée de veiller sur le malade et à un médecin de le traiter.

Cette mesure vaut pour une durée de quarante jours au plus.

§ 2. La procédure prévue à l'article 8, § 2, est applicable.

Art. 25

Si l'état du malade justifie son maintien dans la famille à l'expiration du délai de quarante jours, le médecin qui a reçu mission de le traiter adresse, quinze jours au moins avant l'expiration de ce délai, au juge de paix qui a ordonné la mesure de protection, un rapport circonstancié attestant la nécessité du maintien.

Le juge de paix statue toutes affaires cessantes.

Il fixe la durée du maintien, qui ne peut dépasser deux ans.

De artikelen 7 en 8 zijn van overeenkomstige toepassing.

Wanneer de zieke het schriftelijk advies van de geneesheer van zijn keuze heeft voorgelegd en dit advies verschilt van dat van de geneesheer, kan de vrederechter, in tegenwoordigheid van de advocaat van de zieke, de geneesheren op tegenspraak horen.

Art. 26

De maatregelen van behandeling en bewaking bedoeld in de artikelen 23, 24 en 25 kunnen worden herzien of opgeheven volgens de procedure bepaald in artikel 22, na overlegging van een geneeskundige verklaring waarin bevestigd wordt dat die opheffing wenselijk is.

De persoon die de beschermingsmaatregel heeft gevraagd, is partij in het geding.

Bij het beëindigen van de maatregel is artikel 21 van toepassing.

Art. 27

De behandelende geneesheer ontvangt of bezoekt de zieke op geregelde tijdstippen, verstrekt hem en de persoon die opdracht heeft hem te bewaken alle nuttige raadgevingen en instructies, en zendt ten minste eenmaal in het jaar aan de vrederechter een verslag waarin hij verklaart de vereiste verzorging te hebben verstrekt en waarin hij zijn advies geeft over de noodzaak de beschermingsmaatregel al dan niet te handhaven.

Art. 28

De vrederechter bezoekt de zieke ten minste eenmaal in het jaar.

Art. 29

Indien de vrederechter van oordeel is dat de door hem bevolen maatregel niet langer geschikt is, kan hij, na het advies van de behandelende geneesheer te hebben ingewonnen of na dit advies gekregen te hebben, hetzij die maatregel wijzigen, hetzij een opname ter observatie in een psychiatrische dienst bevelen.

In het eerste geval is artikel 18 van toepassing.

In het tweede geval is de procedure bepaald in de artikelen 7 en 8 van toepassing.

Les articles 7 et 8 s'appliquent par analogie.

Lorsque le malade a produit l'avis écrit d'un médecin de son choix et que cet avis diffère de celui du médecin traitant, le juge de paix peut entendre les médecins contradictoirement, en présence de l'avocat du malade.

Art. 26

Les mesures de traitement et de surveillance prévues aux articles 23, 24 et 25 peuvent être revues ou levées suivant la procédure prévue à l'article 22 sur production d'un certificat médical attestant que la levée de ces mesures est souhaitable.

La personne qui a demandé la mesure de protection est partie à la cause.

Dès la fin de cette mesure, l'article 21 est applicable.

Art. 27

Le médecin traitant reçoit ou visite le malade régulièrement, lui dispense, ainsi qu'à la personne désignée pour veiller sur le malade, tous conseils et instructions et adresse au juge de paix, au moins une fois l'an, un rapport dans lequel il déclare avoir prodigué les soins requis et donne son avis sur la nécessité de maintenir la mesure de protection.

Art. 28

Le juge de paix rend visite au malade au moins une fois l'an.

Art. 29

Si le juge de paix estime que la mesure qu'il a ordonnée est devenue inadéquate, il peut, après avoir pris l'avis du médecin traitant, ou après avoir reçu cet avis, soit modifier cette mesure, soit ordonner une mise en observation dans un service psychiatrique.

Dans le premier cas, l'article 18 est applicable.

Dans le second cas, la procédure prévue aux articles 7 et 8 est applicable.

De opneming ter observatie schorst de maatregel van behandeling en bewaking; het verder verblijf heft die maatregel op.

HOOFDSTUK IV

Rechtsmiddelen

Art. 30

§ 1. Tegen de vonnissen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet, kan geen verzet worden gedaan.

§ 2. Onverminderd de bepalingen van artikel 12 kunnen de zieke, zelfs al is deze minderjarig, zijn wettelijke vertegenwoordiger of zijn advocaat, evenals alle partijen in het geding, hoger beroep instellen tegen de vonnissen door de vrederechter gewezen met toepassing van deze wet.

De termijn van hoger beroep is vijftien dagen te rekenen van de kennisgeving van het vonnis.

De vonnissen gewezen met toepassing van de artikelen 8, 9, 13, 22, 24, 25 en 26, zijn, niettegenstaande hoger beroep, uitvoerbaar bij voorraad.

§ 3. Het hoger beroep wordt ingesteld bij verzoekschrift gericht tot de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg, die de datum van de zitting bepaalt. De zaak wordt toegewezen aan een kamer met drie rechters.

De procureur des Konings en de zieke, bijgestaan door een advocaat en, in voorkomend geval, door de geneesheer-psychiater van zijn keuze, worden gehoord.

De zaak wordt in raadkamer behandeld, tenzij de zieke of zijn advocaat vragen dat dit niet gebeurt.

Betreft het beslissingen gewezen met toepassing van de artikelen 13, 20, 22, 25 en 26, dan lopen de maatregelen ter bescherming van de zieke onmiddellijk ten einde, indien de rechtbank over het verzoekschrift geen uitspraak heeft gedaan binnen een maand na de indiening, zij het door het gelasten van een onderzoeksmaatregel.

Een zelfde termijn van een maand gaat in op de dag waarop die onderzoeksmaatregel is voltrokken; de totale termijn waarbinnen de rechtbank een definitief vonnis moet wijzen, mag echter drie maanden niet te boven gaan.

De zaak wordt vastgesteld op verzoek van de meest gerede partij.

La mise en observation suspend la mesure de traitement et de surveillance; le maintien met fin à cette mesure.

CHAPITRE IV

Du recours

Art. 30

§ 1er. Les jugements du juge de paix rendus en application de la présente loi ne sont pas susceptibles d'opposition.

§ 2. Sans préjudice des dispositions de l'article 12, le malade, même mineur d'âge, son représentant légal ou son avocat, ainsi que toutes les parties à la cause peuvent appeler des jugements rendus par le juge de paix en application de la présente loi.

Le délai d'appel est de quinze jours à dater de la notification du jugement.

Les jugements rendus en application des articles 8, 9, 13, 22, 24, 25 et 26 sont exécutoires par provision, nonobstant appel.

§ 3. L'appel est formé par requête adressée au président du tribunal de première instance, qui fixe la date de l'audience. L'affaire est attribuée à une chambre composée de trois juges.

Le procureur du Roi et le malade assisté d'un avocat et, le cas échéant, du médecin-psychiatre de son choix sont entendus.

Les débats ont lieu en chambre du conseil, sauf demande contraire du malade ou de son avocat.

Lorsqu'il s'agit de décisions prises en application des articles 13, 20, 22, 25 et 26, les mesures de protection prises à l'égard du malade prennent immédiatement fin, à défaut pour le tribunal d'avoir statué sur la requête dans le mois de son dépôt, fût-ce en ordonnant une mesure d'instruction.

Un même délai d'un mois court du jour où a été accomplie cette mesure d'instruction, sans que le délai total dans lequel le tribunal est appelé à statuer par un jugement définitif puisse dépasser trois mois.

L'affaire est fixée à la demande de la partie la plus diligente.

§ 4. De griffier geeft aan de partijen bij gerechtsbrief kennis van het vonnis en met toepassing van § 3, vierde en vijfde lid, geeft hij bij gerechtsbrief kennis van het ontbreken van een vonnis.

Hij zendt een niet-ondertekend afschrift van het vonnis of kennisgeving van het ontbreken van een vonnis aan de raadslieden en, in voorkomend geval, aan de wettelijke vertegenwoordiger, de geneesheer en de vertrouwenspersoon van de zieke.

§ 5. De griffier geeft, in voorkomend geval, bij gerechtsbrief kennis van het vonnis of van het ontbreken van een vonnis aan de directeur van de instelling of aan de persoon die werd aangewezen om de zieke te bewaken.

§ 6. De procureur des Konings vervolgt de tenuitvoerlegging van het vonnis op de door de Koning bepaalde wijze.

Art. 31

De termijn om zich in cassatie te voorzien is één maand vanaf de kennisgeving van het vonnis.

HOOFDSTUK V

Algemene bepalingen

Art. 32

§ 1. Iedere geesteszieke wordt behandeld met eerbiediging van zijn vrijheid van mening, van zijn godsdienstige en filosofische overtuiging en op zulke wijze dat zijn lichamelijke en geestelijke gezondheid, zijn sociale en gezinscontacten alsmede zijn culturele ontwikkeling in de hand worden gewerkt.

§ 2. Verzoekschriften of klachten uitgaande van de zieke en gericht tot de gerechtelijke of administratieve overheden of brieven aan of van de zieke mogen niet worden ingehouden, geopend of vernietigd.

In iedere psychiatrische dienst kan de zieke het bezoek ontvangen van zijn advocaat, van de door hem gekozen geneesheer en, overeenkomstig het huishoudelijk reglement, van een vertrouwenspersoon of, behoudens geneeskundige contra-indicatie, van iedere andere persoon.

De door de zieke gekozen geneesheer en de advocaat van de zieke kunnen zich het register bedoeld in artikel 10, doen voorleggen.

Zij kunnen van een geneesheer van de dienst alle inlichtingen verkrijgen die nuttig zijn voor de beoordeling van de toestand van de zieke. Bovendien kan de

§ 4. Le greffier notifie le jugement aux parties par pli judiciaire et, en application du § 3, quatrième et cinquième alinéas, il notifie également par pli judiciaire l'absence de jugement.

Il envoie une copie non signée du jugement ou la notification de l'absence de jugement aux conseils et, le cas échéant, au représentant légal, au médecin et à la personne de confiance du malade.

§ 5. Le cas échéant, le greffier notifie par pli judiciaire le jugement ou l'absence de jugement au directeur de l'établissement ou à la personne désignée pour veiller sur le malade.

§ 6. Le procureur du Roi poursuivra l'exécution du jugement suivant les modalités définies par le Roi.

Art. 31

Le délai pour se pourvoir en cassation est d'un mois à partir de la notification du jugement.

CHAPITRE V

Dispositions générales

Art. 32

§ 1er. Tout malade mental est traité dans des conditions respectant sa liberté d'opinion ainsi que ses convictions religieuses et philosophiques et dans des conditions qui favorisent sa santé physique et mentale, ses contacts familiaux et sociaux ainsi que son épanouissement culturel.

§ 2. Aucune requête ou réclamation faite par le malade et adressée à l'autorité judiciaire ou administrative et aucune correspondance adressée au malade ou par le malade ne peut être retenue, ouverte ou supprimée.

Dans tout service psychiatrique, le malade peut recevoir la visite de son avocat, du médecin de son choix et, conformément au règlement d'ordre intérieur, de la personne de confiance ou, sauf contre-indication médicale, de toute autre personne.

Le médecin choisi par le malade et son avocat peuvent se faire présenter le registre prévu à l'article 10.

Ceux-ci peuvent obtenir d'un médecin du service tous renseignements utiles à l'appréciation de l'état du malade. En outre, le médecin choisi par le malade

door de zieke gekozen geneesheer, in tegenwoordigheid van een geneesheer van de dienst, het geneeskundig dossier inzien.

Art. 33

Het toezicht op de naleving van deze wet in de psychiatrische diensten wordt uitgeoefend door de procureur des Konings en de vrederechter van de plaats waar de dienst gelegen is, alsook door de geneesheren-inspecteurs-psychiaters hiertoe aangewezen door de overheden bevoegd krachtens de artikelen 59*bis* en 59*ter* van de Grondwet. De magistraten en de geneesheren die hiertoe opdracht hebben gekregen van de bevoegde overheden, alsmede de deskundigen aangewezen door de rechtbank, hebben toegang tot de psychiatrische diensten; zij kunnen zich de registers, gehouden ter uitvoering van deze wet en alle stukken die zij nodig hebben voor het volbrengen van hun taak, doen voorleggen.

Art. 34

De reis- en verblijfkosten van de magistraten, de kosten en het ereloon van de deskundigen en van de door de zieke gekozen geneesheer, evenals het getuigengeld, worden ten voordele van de verzoekers voorgeschieden op de wijze bepaald in het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken.

De kosten van vervoer, opneming, verblijf en behandeling in een psychiatrische dienst, of in een gezin, en van eventuele overbrenging naar een andere dienst of een ander gezin, komen ten laste van de zieke.

De vrederechter en de rechtbank kunnen alleen dan in de gerechtskosten veroordelen wanneer de vordering niet uitgaat van de zieke.

Art. 35

Indien de zieke in een ander kanton wordt geplaatst ten gevolge van een beslissing tot verder verblijf of een definitieve beslissing van overbrenging, stuurt de vrederechter het dossier aan zijn collega van het kanton waar de zieke naar verwezen wordt. De laatstgenoemde vrederechter wordt bevoegd.

Art. 36

De Koning kan:

1° onverminderd de normen en voorwaarden door de wet aan de ziekenhuizen opgelegd, de specifieke voorwaarden bepalen waaraan iedere psychiatrische dienst moet voldoen, meer bepaald:

a) de voorwaarden waaronder de diensten die zijn erkend door de overheden bevoegd voor het gezond-

peut prendre connaissance du dossier médical en présence d'un médecin du service.

Art. 33

Le contrôle du respect de la présente loi dans les services psychiatriques est exercé par le procureur du Roi et le juge de paix du lieu du service, ainsi que par les médecins-inspecteurs-psychiatres désignés à cette fin par les autorités compétentes en vertu des articles 59*bis* et 59*ter* de la Constitution. Les magistrats et les médecins investis de cette mission par les autorités compétentes, ainsi que les experts désignés par le tribunal ont accès aux services psychiatriques; ils peuvent se faire présenter les registres tenus en exécution de la présente loi et tous documents nécessaires à l'exécution de leur mission.

Art. 34

Les frais de transport et de séjour des magistrats, les frais et honoraires des experts et du médecin choisi par le malade, ainsi que les taxes des témoins sont avancés en faveur des requérants selon les règles prévues au règlement général sur les frais de justice en matière répressive.

Les frais de transport, d'admission, de séjour et de traitement dans un service psychiatrique ou dans une famille, ainsi que ceux du transfert éventuel à un autre service ou dans une autre famille sont à la charge du malade.

Le juge de paix ou le tribunal ne peuvent condamner au paiement des frais de justice que si la demande n'émane pas du malade lui-même.

Art. 35

Si le malade est placé dans un autre canton suite à une décision de maintien ou à une décision définitive de transfert, le juge de paix envoie le dossier à son collègue dans le canton duquel le malade est envoyé. Ce dernier juge devient compétent.

Art. 36

Le Roi peut:

1° déterminer les conditions spécifiques auxquelles doit répondre tout service psychiatrique, sans préjudice des normes et conditions que la loi impose aux hôpitaux, et notamment:

a) les conditions dans lesquelles les services agréés à cet effet par les autorités compétentes en matière de

heidsbeleid op grond van de artikelen 59bis en 59ter van de Grondwet, de geesteszieken ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen, moeten opnemen;

b) de kwalificatie, de wijze van bezoldiging, aanwijzing en intrekking van de aanwijzing van de geneesheren-diensthoofd van de psychiatrische diensten die gemachtigd zijn om de beslissingen bedoeld in deze wet te nemen, alsmede de voorwaarden waaronder zij hun opdracht uitvoeren.

Deze geneesheren kunnen slechts ontslagen worden in geval van grove nalatigheid of schending van hun wettelijke of conventionele verplichtingen, maar in geen geval wegens beslissingen genomen of handelingen verricht in overeenstemming met de bepalingen van deze wet;

c) de maatregelen die genomen moeten worden om het vervoer of de overbrenging van zieken ingevolge beschermingsmaatregelen genomen met toepassing van deze wet, te verzekeren.

2° de wijze regelen waarop het in artikel 10 bedoelde register wordt gehouden.

3° de maatregelen voorschrijven die bij intrekking van de erkenning van de dienst moeten worden getroffen om de continuïteit in de verzorging te verzekeren.

4° nadere regels stellen voor de opneming ter observatie en het verder verblijf, met inbegrip van de nazorg, evenals voor de overeenkomst die moet worden gesloten tussen de ziekenhuizen waartoe de aangewezen psychiatrische dienst behoort en de diensten die gedurende de nazorg de coördinatie van de opvang waarnemen.

5° de voorwaarden bepalen waaronder een zieke verpleegd kan worden in een gezin.

HOOFDSTUK VI

Strafbepalingen

Art. 37

Onverminderd de bepalingen van de artikelen 147, 155, 156 en 434 tot 438 van het Strafwetboek wordt gestraft met gevangenisstraf van een dag tot zeven dagen en met geldboete van een frank tot vijftien frank of met een van die straffen alleen, de overtreding van de volgende bepalingen van deze wet:

- artikel 5, § 2, laatste lid;
- artikel 8, § 3, tweede lid;
- artikel 9, vierde lid;
- artikel 10;
- artikel 12, 3;

politique de la santé en vertu des articles 59bis et 59ter de la Constitution, sont tenus de recevoir les malades mentaux faisant l'objet d'une mesure de protection;

b) la qualification, le mode de rémunération, de désignation et de révocation des médecins-chefs de service psychiatrique habilités à prendre les décisions prévues dans la présente loi, ainsi que les conditions dans lesquelles ils accomplissent leur mission.

Ces médecins ne peuvent être relevés de leur mission qu'en cas de négligence grave ou de violation de leurs obligations légales ou conventionnelles, mais en aucun cas du seul fait des décisions prises ou des actes accomplis en conformité avec les prescriptions de la présente loi;

c) des mesures à prendre pour assurer le transport ou le transfert des malades en raison de mesures de protection prises en application de la présente loi.

2° régler les modalités de la tenue du registre prévu à l'article 10.

3° prescrire les mesures à prendre pour assurer la continuité des soins en cas de retrait de l'agrément du service.

4° fixer les modalités de la mise en observation et du maintien, y compris la postcure, ainsi que celles de la convention à conclure entre l'institution à laquelle appartient le service psychiatrique désigné et les services qui assurent la coordination de la prise en charge en postcure.

5° déterminer les conditions dans lesquelles un malade peut être soigné dans une famille.

CHAPITRE VI

Dispositions pénales

Art. 37

Sans préjudice de l'application des articles 147, 155, 156 et 434 à 438 du Code pénal, sont punies d'un emprisonnement de un jour à sept jours et d'une amende de un franc à vingt-cinq francs ou d'une de ces peines seulement les infractions aux articles suivants de la présente loi:

- article 5, § 2, dernier alinéa;
- article 8, § 3, deuxième alinéa;
- article 9, quatrième alinéa;
- article 10;
- article 12, 3;

- artikel 14;
- artikel 15;
- artikel 16, laatste lid;
- artikel 18, § 1, laatste lid, § 2, laatste lid;
- artikel 19, §§ 3 en 4;
- artikel 27;
- artikel 32.

Iedere belemmering van het toezicht bedoeld in artikel 33 wordt met dezelfde straffen gestraft.

Indien dat misdrijf is gepleegd met bedrieglijk opzet of met het oogmerk om te schaden, wordt de schuldige gestraft met gevangenisstraf van drie maanden tot een jaar en met geldboete van zesentwintig frank of met een van die straffen alleen.

De bepalingen van boek I van het Strafwetboek, hoofdstuk VII en artikel 85 niet uitgezonderd, zijn mede van toepassing op de misdrijven omschreven in deze wet.

Overtreding van de uitvoeringsbesluiten genomen krachtens deze wet, kan met dezelfde straffen worden gestraft.

De rechter kan, op grond van een bijzondere motivering, aan de geneesheer-diensthooft die veroordeeld werd wegens een van de overtredingen bepaald in het tweede lid, of van de artikelen 145, 147, 155, 156 en 434 tot 438 van het Strafwetboek, een verbod opleggen om de functie van diensthooft van een psychiatrische dienst te vervullen, voor een duur van zes maanden tot twee jaar.

HOOFDSTUK VII

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Art. 38

§ 1. Artikel 838 van het Burgerlijk Wetboek, gewijzigd door de wet van 10 oktober 1967, wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 838. — Wanneer niet alle medeërfgenen aanwezig of door een lasthebber van hun keuze vertegenwoordigd zijn of wanneer zich onder hen onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, of, zelfs ontvoogde, minderjarigen bevinden, of indien de nalatenschap onder voorrecht van boedelbeschrijving is aanvaard, moet de verdeling geschieden in de vorm bepaald in artikel 1206 van het Gerechtelijk Wetboek. »

- article 14;
- article 15;
- article 16, dernier alinéa;
- article 18, § 1er, dernier alinéa, § 2, dernier alinéa;
- article 19, §§ 3 et 4;
- article 27;
- article 32.

Toute entrave au contrôle prévu à l'article 33 est punie des mêmes peines.

Si ces infractions ont été commises avec intention frauduleuse ou à dessein de nuire, le coupable sera puni d'un emprisonnement de trois mois à un an et d'une amende de vingt-six à cinq mille francs, ou d'une de ces peines seulement.

Les dispositions du livre Ier du Code pénal, y compris celles du chapitre VII et de l'article 85, sont applicables aux infractions prévues par la présente loi.

Les infractions aux arrêtés d'exécution pris en vertu de la présente loi pourront être punies des mêmes peines.

Moyennant une motivation spéciale, le juge peut imposer au médecin-chef de service qui est condamné pour avoir commis l'une des infractions visées au deuxième alinéa ou pour infraction aux articles 145, 147, 155, 156 et 434 à 438 du Code pénal, l'interdiction d'exercer la fonction de chef de service d'un service psychiatrique, et ce pour une durée de six mois à deux ans.

CHAPITRE VII

Dispositions modificatives et abrogatoires

Art. 38

§ 1er. L'article 838 du Code civil, modifié par la loi du 10 octobre 1967, est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 838. — Si tous les cohéritiers ne sont pas présents ou représentés par un mandataire de leur choix, ou s'il y a parmi eux des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou des mineurs, même émancipés, ou si la succession est acceptée sous bénéfice d'inventaire, le partage doit être fait dans les formes prévues à l'article 1206 du Code judiciaire. »

§ 2. Artikel 594, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst:

« 1° over de verzoeken die bij hem worden ingediend krachtens de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. »

§ 3. Artikel 598, 1°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst:

« 1° bij openbare verkopeningen van onroerende goederen en bij verdelingen waarmee het belang gemoeid is van minderjarigen, onbekwaamverklaarden, afwezigen, personen die krachtens de wet op de bescherming van de maatschappij zijn geïnterneerd, en personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. »

§ 4. Artikel 627, 6°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst:

« 6° wanneer het gaat om vorderingen ingesteld krachtens de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, naargelang van het geval, de rechter van de verblijfplaats, of bij gebreke daarvan de woonplaats van de zieke, of bij gebreke daarvan nog de rechter van de plaats waar de zieke zich bevindt, of in de gevallen waar dit aldus door die wet wordt bepaald, de rechter van de plaats waar de zieke wordt verzorgd of geplaatst is. »

§ 5. Artikel 764, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst:

« 2° de vorderingen betreffende de inbezitstelling van goederen van een afwezige, de voogdij over een minderjarige of een onbekwaamverklaarde, het beheer over de goederen van een persoon ten aanzien van wie een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. »

§ 6. Artikel 1150, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst:

« Indien de verzoeker een niet-ontvoogde minderjarige of een onbekwaamverklaarde is, wordt het verzoekschrift ingediend door zijn wettelijke vertegenwoordiger. »

Indien ten aanzien van de meerderjarige of ontvoogde minderjarige verzoeker een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke of indien hij geïnterneerd doch niet onbekwaam verklaard is, wordt het verzoekschrift ingediend door hemzelf of door zijn voorlopige bewindvoerder. »

§ 2. L'article 594, 1°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« 1° sur les demandes dont il est saisi en vertu de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux. »

§ 3. L'article 598, 1°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« 1° aux ventes des biens immeubles et aux partages auxquels sont intéressés des mineurs, des interdits, des absents, des personnes internées par application de la loi de défense sociale, et des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux. »

§ 4. L'article 627, 6°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« 6° lorsqu'il s'agit de demandes formulées en vertu de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, selon le cas, le juge de la résidence ou à défaut du domicile ou à défaut encore le juge du lieu où le malade se trouve, ou dans le cas où il en est ainsi décidé par la loi précitée, le juge du lieu où le malade est soigné ou a été placé. »

§ 5. L'article 764, 2°, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« 2° les demandes relatives à l'envoi en possession des biens d'un absent, à la tutelle d'un mineur ou d'un interdit, à l'administration des biens d'une personne qui fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux. »

§ 6. L'article 1150, deuxième alinéa, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« Si le requérant est mineur non émancipé, ou s'il est interdit, la requête est introduite par son représentant légal. »

Si le requérant majeur ou mineur émancipé fait l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux ou s'il est interné sans être interdit, la requête est introduite par lui-même ou par son administrateur provisoire. »

§ 7. Artikel 1186, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst:

« Wanneer overgegaan moet worden tot vervreemding van onroerende goederen die geheel of ten dele toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden of aan personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, zijn hun wettelijke vertegenwoordigers gehouden daartoe machtiging te vragen aan de familieraad. »

§ 8. Artikel 1187, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende tekst:

« Wanneer onroerende goederen in medeëigendom toebehoren aan minderjarigen, onbekwaamverklaarden, personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, of aan personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming der maatschappij en aan andere personen, dan kunnen dezen, indien zij willen verkopen, zich bij verzoekschrift wenden tot de rechtbank van eerste aanleg om daartoe te worden gemachtigd. »

§ 9. Artikel 1225 van het Gerechtelijk Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 1225. — De bepalingen van dit hoofdstuk betreffende verdelingen waarbij minderjarigen belang hebben, zijn eveneens van toepassing op de verdelingen waarmee het belang gemoeid is van onbekwaamverklaarden, van personen te wier aanzien een beschermingsmaatregel is genomen met toepassing van de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, van personen die geïnterneerd zijn ingevolge de wet op de bescherming van de maatschappij en van afwezig. »

§ 10. In artikel 162 van het koninklijk besluit nr. 64 van 30 november 1939 houdende het Wetboek der registratie-, hypotheek- en griffierechten, bekrachtigd bij de wet van 16 juni 1947, wordt het 18°, gewijzigd bij artikel 8 van de wet van 13 augustus 1947 en artikel 35 van de wet van 23 december 1958, vervangen door de volgende bepaling:

« 18° de akten, vonnissen en arresten betreffende procedures ingesteld bij de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. »

§ 11. Artikel 59 - (1), 32°, van het Wetboek der zegelrechten wordt vervangen door de volgende tekst:

« 32° de akten betreffende procedures ingesteld bij de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. »

§ 7. L'article 1186, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« Lorsqu'il y a lieu de procéder à l'aliénation d'immeubles appartenant en tout ou en partie à des mineurs, à des interdits ou à des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, leurs représentants légaux sont tenus de demander au conseil de famille l'autorisation d'y procéder. »

§ 8. L'article 1187, alinéa premier, du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« Lorsque des immeubles appartiennent en copropriété à des mineurs, des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, ou à des personnes internées par application de la loi de défense sociale, et à d'autres personnes, ces dernières, si elles veulent procéder à la vente, peuvent s'adresser par requête au tribunal de première instance afin d'y être autorisées. »

§ 9. L'article 1225 du Code judiciaire est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 1225. — Les dispositions du présent chapitre à l'égard des partages auxquels des mineurs sont intéressés sont pareillement applicables aux partages auxquels sont intéressés des interdits, des personnes qui font l'objet d'une mesure de protection prise en application de la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, des personnes internées par application de la loi de défense sociale et des absents. »

§ 10. A l'article 162 de l'arrêté royal n° 64 du 30 novembre 1939 contenant le Code des droits d'enregistrement, d'hypothèque et de greffe, confirmé par la loi du 16 juin 1947, le 18°, modifié par l'article 8 de la loi du 13 août 1947 et par l'article 35 de la loi du 23 décembre 1958, est remplacé par la disposition suivante:

« 18° les actes, jugements et arrêts relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux. »

§ 11. L'article 59 - (1), 32°, du Code des droits de timbre est remplacé par la disposition suivante:

« 32° les actes relatifs aux procédures instituées par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux. »

§ 12. Artikel 43 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming wordt vervangen door de volgende bepaling:

« Art. 43. — Ten aanzien van een minderjarige treft de vrederechter de beschermingsmaatregelen bepaald in de wet van ... betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke, met inachtneming van de bepalingen van die wet.

Vanaf het ogenblik dat een minderjarige ter observatie wordt opgenomen in een psychiatrische dienst of wordt verpleegd in een gezin en zolang het verder verblijf duurt, wordt de toepassing van deze wet opgeschort, behalve wat betreft artikel 36, 4°. »

§ 13. Opgeheven worden:

a) Onverminderd de bepalingen die krachtens de wet van 8 augustus 1980 tot de bevoegdheid van de Gemeenschappen behoren, de wet van 18 juni 1850 op de regeling der krankzinnigen, gewijzigd bij de wet van 28 december 1873, bij de koninklijke besluiten van 1 juni 1874, 29 juli en 14 augustus 1933 en bij de wet van 10 oktober 1967, met uitzondering van hoofdstuk VII, gewijzigd bij de wetten van 7 april 1964 en 7 mei 1973;

b) De woorden « de afgezonderde krankzinnigen » in artikel 7, 1°, tweede lid, van het Kieswetboek.

HOOFDSTUK VIII

Slot- en overgangsbepalingen

Art. 39

Deze wet treedt in werking op de datum bepaald door de Koning, en uiterlijk één jaar na haar bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad*.

Art. 40

In afwijking van artikel 39 wordt elke maatregel van vrijheidsbeneming die is genomen krachtens de vroegere wetgeving op de behandeling van de krankzinnigen, van rechtswege opgeheven bij het verstrijken van een termijn van één jaar te rekenen van de inwerkingtreding van deze wet, behalve wanneer die maatregel wordt vervangen door een krachtens de artikelen 13 of 25 genomen maatregel.

Art. 41

De geneesheren die in dienst zijn bij de inwerkingtreding van deze wet en ressorteren onder het bij koninklijk besluit van 4 juni 1920 opgericht Bijzonder Fonds, verkrijgen een ten minste even gunstige bezoldigingsregeling als zij tevoren hebben genoten.

§ 12. L'article 43 de la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse est remplacé par la disposition suivante:

« Art. 43. — A l'égard d'un mineur, le juge de paix prend les mesures de protection prévues par la loi du ... relative à la protection de la personne des malades mentaux, en respectant les dispositions de cette loi.

A partir du moment où un mineur est mis en observation dans un service psychiatrique ou soigné dans une famille, et aussi longtemps que dure le maintien, l'application de la présente loi est suspendue, sauf en ce qui concerne l'article 36, 4°. »

§ 13. Sont abrogés:

a) Sans préjudice des dispositions qui, en vertu de la loi du 8 août 1980, relèvent de la compétence des Communautés, la loi du 18 juin 1850 sur le régime des aliénés, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, par les arrêtés royaux du 1er juin 1874, du 29 juillet et du 14 août 1933 et par la loi du 10 octobre 1967, à l'exception du chapitre VII, modifié par la loi du 7 avril 1964 et celle du 7 mai 1973;

b) Les termes « Les aliénés séquestrés » de l'article 7, 1°, deuxième alinéa, du Code électoral.

CHAPITRE VIII

Dispositions finales et transitoires

Art. 39

La présente loi entre en vigueur à la date fixée par le Roi, et au plus tard un an après sa publication au *Moniteur belge*.

Art. 40

Par dérogation à l'article 39, toute mesure de privation de liberté prise en vertu de la législation antérieure sur le régime des aliénés sera levée de plein droit à l'expiration d'un délai de un an à partir de l'entrée en vigueur de la présente loi, à moins d'être remplacée par une mesure prise en vertu des articles 13 ou 25 de la présente loi.

Art. 41

Les médecins en fonction au moment de l'entrée en vigueur de la présente loi et qui relevaient du Fonds spécial institué par l'arrêté royal du 4 juin 1920 sont assurés d'un régime pécuniaire au moins équivalent à celui dont ils bénéficiaient auparavant.

De met toepassing van artikel 36 van deze wet genomen koninklijke besluiten zijn op hen van toepassing.

Art. 42

De registers gehouden overeenkomstig artikel 22 van de wet van 18 juni 1850, gewijzigd bij de wet van 28 december 1873, moeten in elke psychiatrische dienst bewaard worden onder de verantwoordelijkheid van de directeur van de instelling.

Brussel, 15 februari 1990.

De Voorzitter van de Senaat,

Les arrêtés royaux pris en application de l'article 36 de la présente loi leur sont applicables.

Art. 42

Les registres tenus en application de l'article 22 de la loi du 18 juin 1850, modifiée par la loi du 28 décembre 1873, sont conservés dans chaque service psychiatrique sous la responsabilité du directeur de l'établissement.

Bruxelles, le 15 février 1990.

Le Président du Sénat,

F. SWAELEN.

De secretarissen, | Les secrétaires,

H. MOUTON.

M. PANNEELS-VAN BAELEN.